

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.:
202411925-7

Deres dato:
29.10.2025

Vår ref.:
25/24853-4
25/149202

Vår dato:
15.12.2025

Høringssvar - Søknad om konsesjon for ny 66 kV kraftforbindelse Kaldvåg–Ulvsvåg

Nordland fylkeskommune viser til høringsbrev fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om konsesjonssøknad fra Kystnett AS for bygging av ny 66 kV kraftforbindelse mellom Kaldvåg transformatorstasjon og Ulvsvåg transformatorstasjon i Hamarøy kommune. Tiltaket omfatter en ca. 12 km lang kraftledning, planlagt hovedsakelig parallelt med eksisterende 22 kV ledning.

Kystnett søker om ett hovedtraséalternativ fra Kaldvåg til ca. 1 km før Ulvsvåg, samt to alternative løsninger for den siste kilometeren inn mot Ulvsvåg transformatorstasjon:

- Alternativ 1.1: Luftledning på østsiden av eksisterende 22 kV ledning.
- Alternativ 1.2: Kombinasjon av luftledning (ca. 290 m) og jordkabel (ca. 870 m) på vestsiden av eksisterende 22 kV ledning.

I tillegg vil det være behov for mindre utbedringer i begge transformatorstasjoner, uten synlige endringer da arbeidet skjer inne i eksisterende bygg. Formålet med tiltaket er å sikre økt effektuttak til kvartsfabrikken The Quartz Corp i Drag og styrke den generelle forsyningssikkerheten i området. Søknaden er fremmet i medhold av energiloven, og konsekvensutredningen er utarbeidet etter plan- og bygningslovens kapittel 14.

Nordland fylkeskommune vil understreke betydningen av at tiltaket gjennomføres med hensyn til regionale interesser knyttet til kulturminner, naturmangfold, vannmiljø, fylkesveger, og friluftsliv. Fylkeskommunen har følgende innspill til høringen:

Kulturminner

Det er gjennomført en grundig konsekvensutredning for kulturminner.

Så langt en kjenner til, er det ikke i konflikt med kjente verneverdige kulturminner. *Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert.* Fylkeskommunen viser derfor til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner må vi underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
75650000
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Klima og miljø
Jan Georg Gulstad
Tlf.: 90128891

Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner; vi viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Nyere tids kulturminner

Ut fra oversendte planer kan ikke Nordland fylkeskommune se at planlagte tiltak kommer i strid noen kulturminner fra nyere tid og har ingen ytterligere merknader.

Vannmiljø

Planområdet omfattes av Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion 2022-2027. Nordland fylkeskommune minner om at vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på å oppnå miljømålene fastsatt i regional vannforvaltningsplan (jf. vannforskriften §§ 4-7). Informasjon om miljømål, miljøtilstand, og påvirkning på vannforekomstene finnes i databasen Vann-Nett.no.

Søknad om konsesjon innebærer fysiske inngrep i terreng som kan gi økt avrenning, erosjon og sedimenttransport til nærliggende bekker og vannforekomster.

Det er registrert flere små vann og myrområder langs traséen, samt bekker som krysser planlagt linje. Vannforekomstene som er berørt av søknaden kan være sårbare for forurensning fra anleggsarbeid (bl.a. betongstøp, maskinbruk).

Nordland fylkeskommune kan ikke se at vannmiljø er omtalt som eget tema i konsekvensutredningen i henhold til veileder M1941 og KU-forskriften §23. Vurderinger av naturmangfold og terreng viser behov for avbøtende tiltak for å hindre negativ påvirkning på vannforekomster. Konsekvensutredningen omtaler støpning av fundamenter for mastene, men vurderingene av vannmiljø (med henvisning til miljømål knyttet til vannforekomstene) er ikke beskrevet i søknaden. Søknaden refererer til vannressursloven, men ikke til vannforskriften eller miljømål for vannforekomster jf. vannforskriften §§4-7. Avrenning fra støp kan påvirke pH betydelig, og det må sikres at slik avrenning ikke når vann og bekker med liten resipientkapasitet. Dette gjelder spesielt i utredningsområde C og D, hvor avrenning ikke skal forekomme ut i det marine verneområdet. Denne problematikken er ikke tydeliggjort i søknaden, og det bør utredes nærmere. Krav til avbøtende tiltak i konsesjonsvilkårene må sikre at vedtatte miljømål for vannforekomstene nås.

Nordland fylkeskommune ber om at følgende uavklarte forhold avklares ved videre detaljplanlegging:

- Søknaden om ny kraftledning berører byggeforbudssone på 100 meter fra vann og vassdrag og er i strid med kommuneplan for Hamarøy.
- Det må avklares om tiltaket vil kreve tillatelse etter Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.
- I forbindelse med detaljplanleggingen skal det vurderes om det er behov for søknad etter Vannressurslovens §11 med tanke på minsteavstand til vegetasjon og naturlig vegetasjonsbelte langs bredden av vassdrag.
- Det beskrives at anleggsarbeid kan skje nær Jensvannet, som tidligere har vært brukt som reservevann, og dette må avklares med kommunen før anleggsstart.

Friluftsliv og folkehelse

Det er gjennomført en ryddig og fyldig konsekvensutredning for friluftsliv basert på Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger M-1941. Det at ny kraftlinje i stor grad skal gå parallelt med eksisterende linje gir mindre konsekvens for friluftsliv og allmenhetens tilgang og opplevelser.

Landskap

Tiltaket berører et område med variert landskap som har stor verdi for opplevelse og friluftsliv. Kraftledninger og ryddegater vil gi visuelle inngrep som bryter med landskapets helhet, særlig i områder med åpent terreng og utsikt mot fjord og fjell. Selv om traseen i hovedsak følger eksisterende linjer, vil utvidelsen forsterke det tekniske preget og redusere landskapets estetiske kvalitet. Dette er i strid med fylkesplanens retningslinjer om at landskap som kulturelt og miljømessig element skal være en integrert del av arealplanleggingen (jf. Fylkesplan for Nordland 2013–2025, kap. 8.3 bokstav a).

I tråd med prinsippene for bærekraftig arealforvaltning (kap. 8.1) bør tiltaket tilpasses landskapet gjennom valg av traséalternativer og avbøtende tiltak. Bruk av jordkabel på sårbare strekninger, som ved Ulvsvåg, vil redusere visuelle virkninger og bidra til å bevare landskapets karakter. Det bør også vurderes tiltak som begrenser ryddegatens bredde og sikrer vegetasjon der det er mulig, for å dempe kontrasten mellom tekniske installasjoner og naturlige omgivelser.

Naturmangfold

Tiltaksområdet inneholder flere verdifulle naturtyper og økologiske funksjonsområder, særlig knyttet til eldre ospeskog. Disse områdene huser rødlistede arter som fossenever og ospenålepute (VU), samt skorpefittlav (NT), som har svært begrenset utbredelse i Norge. I tillegg finnes naturtypen gammel lågurtospeskog, vurdert til svært stor verdi, og flere områder med naturbeitemark og boreal hei. Tiltaket vil medføre hogst og endrede lys- og fuktforhold, noe som gir stor negativ konsekvens for naturmangfoldet samlet sett. Selv om traseen i hovedsak følger eksisterende 22 kV-ledning, vil utvidet ryddegate og nye mastepunkter forsterke fragmenteringen av leveområder og øke den samlede belastningen på økosystemene i området.

Det er også registrert økologiske funksjonsområder for fugl, blant annet horndykker (VU) i vannsystemene ved Kaldvågvatnet og Skilvatnet. Disse vannene fungerer som viktige raste- og næringsområder for flere arter, og etablering av en ny kraftlinje kan øke kollisjonsrisiko og skape barrierer for forflytning mellom vannene. Selv om tiltaket ikke berører marine verneområder direkte, vil det bidra til ytterligere bit-for-bit-nedbygging av natur i regionen. Samlet vurderes konsekvensene for naturmangfold som store, med særlig alvorlige virkninger i delområdene rundt Aksla og Skipvågåsen.

I konsekvensutredning vedlagt søknaden er det foreslått flere skadereduserende tiltak for å redusere skadeomfanget. Disse inkluderer bevaring av grove ospetrær som hylle- eller høystubber, markering av kraftledninger med fugleavvisere i områder med høy kollisjonsrisiko, og tilpasning av anleggsarbeid til perioder uten hekkende fugl. I konsekvensutredningen anbefales det også å unngå hogst i områder med høy tetthet av rødlistede arter, samt å fjerne gjenvekst i naturbeitemark og boreal hei for å opprettholde åpne naturtyper. Det er vurdert i konsekvensutredningen at tiltakene vil kunne redusere

konsekvensgraden fra stor til middels negativ, men vil ikke eliminere de mest alvorlige effektene. Nordland fylkeskommune anbefaler at forslagene til skadereduserende tiltak følges opp i den videre behandlingen av søknaden.

På strekningen fra E6 Ulvsvågskaret og inn til Ulvsvåg transformatorstasjon er det utredet to alternativer: Alternativ 1.1 med luftledning hele veien på østsiden av dagens ledninger, og Alternativ 1.2 som kombinerer luftledning med jordkabel på den siste strekningen inn mot transformatorstasjonen. For naturmangfold vurderes begge alternativer å ha lik virkning, men for landskap og friluftsliv anses alternativ 1.2 som noe bedre fordi kabel gir færre visuelle virkninger og mindre arealbeslag enn luftledning. Samlet konsekvens for begge alternativer er vurdert som ubetydelig, men alternativ 1.2 rangeres foran 1.1 av hensyn til estetikk og redusert påvirkning på nærområdene.

Nordland fylkeskommune vurderer at tiltaket vil ha stor negativ konsekvens for naturmangfoldet, særlig knyttet til rødlistede arter og verdifulle naturtyper som ospeskog og lågurtospeskog. Selv om traseen i hovedsak følger eksisterende infrastruktur, innebærer utvidet ryddegate og nye mastepunkter en betydelig økning i samlet belastning på økosystemene. Det anbefales at NVE stiller vilkår om gjennomføring av skadereduserende tiltak, inkludert bevaring av ospetrær som høystubber, bruk av fugleavvisere og tilpasning av anleggsarbeid til perioder uten hekkende fugl. Videre bør NVE prioritere traséalternativ 1.2 ved Ulvsvåg, da kabel på den siste strekningen vil redusere visuelle virkninger og arealbeslag. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 bør legges til grunn, og føre-var-prinsippet bør vurderes der det foreligger usikkerhet. Det er viktig at disse hensynene ivaretas før en eventuell konsesjon gis, i tråd med fylkesplanens mål om bærekraftig arealforvaltning og vern av naturressurser.

Fagområde	Kontaktperson	Epost
Automatisk fredede kulturminner	Tor-Kristian Storvik	torsto@nfk.no
Nyere tids kulturminner	Trym Sundseth	trysun@nfk.no
Friluftsliv og folkehelse	Freddy Pedersen	freped@nfk.no
Vannmiljø	Linnea Maria Lona Richter	linric@nfk.no
Annet	Jan Georg Gulstad	jangul@nfk.no

Med vennlig hilsen
Charlotte Alexander Lassen
konstituert faggruppeleder klima og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Hábmera suohkan - Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
Hamarøy kommune		
Statsforvalteren i Nordland Postboks 1405	8002	BODØ